

PROF PIER LUIGI SACCO:

CULTURE 3.0

MERENKURKUN EGTC VOI OLLA
EUROOPALLE ESIMERKKI.

Juttusarja ensi lehdestä alkaen

VASA-UMEÅ KAN VARA KÄRΝΑΝ
FÖR CULTURE 3.0 UTEVECKLING.
Artikelserie börjar nästa nr.

**HAMMAS-
PROTEESIT**

Erikoishammas-
teknikolta

- uudet koloproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottessa!
- hammaspoteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takututö

Solta ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

ALUEEN HAMMAS MAALAHTI 347 8080
Köpingvägen

VINTERLADOR

De finns här och där i landskapet, de gamla ladorna, och står kvar som på nåder från en flydd tid då ladorna ännu spelade en stor roll i djurhushållningen. Deras uppgift var att förvara och skydda sommarens torra och väldoftande hö för vinterns och vårens bruk i fähus och stall på gårdarna hemma i byn. I ett senare skede när spannmålsodlingen ökade och höängarna minskade kunde en del lador fyllas med balad halm från tröskningen för att användas som strö under djuren. I dag fyller de återstående ladorna ingen praktisk funktion men kan gömma på gamla hö- och halmrester, grånade höstörar och någon gammal lie.

Nästan undantagslöst är de gamla ladorna grå och väderbitna. De rödmålade ladorna av brädor är sällsynta i landska-

pet och naturligt nog ett vackert uttryck för jordbrukskarens vilja att måna om de sista ladorna, att bevara ett kulturarv i det moderna odlingslandskapet trots att ladorna står på några kvadratmeter odlingsbar jord.

De lador som ännu finns kvar har räddats till eftervärlden av sina plåttak som effektivt stänger ut regn och smältande snö från det grånade virket. Tidigare hade ladorna takbeläggning av vass, råghalm eller pärteror som skulle bytas ut med jämma mellanrum när takbelägningen slits av väder och vind och taket läckte och blötte ner höet.

In i det längsta håller plåttaken ladorna vid liv. De gamla ladorna gjorde av barkat rundvirke och med grundstenar under sina fyra hörn kan bli hur gamla som helst tack vare plåttaken. Också de

enstaka lador av rundvirke där ägaren förnyar pärt- eller vasstaket med jämma mellanrum har sin framtid säkrad. Den gamla stockladan på Grytskär i Norrnäs här invid är en sådan lada som räddats av sin ägare undan tidens och vattnets nötande tand. Den ladan har i äldre tider fyllts otaliga gånger med torrt och färskt naturhö som slagits i hagmarker, på strandängar och myrplättar på den stora ön.

Jag brukar gå förbi den gamla ängsladan ett par gånger i året när jag vandrar på den stora skärgårdsön för det stora nöjet att vandra, för att lyssna till skogens tystnad under vintern eller alla fågelröster på våren och försommaren.

Men står en stocklada på fuktig mark eller tvärs över ett vattenfyllt dike utan upphöjande grundstenar sjunker stockladan sakta men säkert samman, i samma takt som de nedersta stockarna murknar och ger vika för ladans tyngd. Här hjälper inte plåttaket i längden som med åren närmar sig marken allt mera medan ett nytt stockvarv förenar sig med jorden. Ladan krymper inför ens ögon, inte snabbt och synligt men nog märkbart under åren och årtiondena som går.

För lador gjorda av brädor brukar åldrandet och förgängligheten komma på

Den lilla höladan i Nivala skänker inte längre karaktär åt åkern där den stått i många år.

I januaridagen bildade den sneda bräldadan och det orörda snötäcket ett vackert stilleben.

Ett tillfälligt fotogömsle som i sitt stora förfall kan rasa vilken stund som helst.

Den gamla höladan på Grytskär i Norrnäs, traditionenligt byggd av barkat rundvirke från skogen.

ett annat sätt. Plåttaket ligger kvar utan att blåsa av i storm och oväder. Nåja, undantag finns förstås när stormvin-
dar lyckas slita lös en kant i en plåt där
rostiga spikar tappat sitt grepp. Sedan
flaggar plåten i hårda vindar, öppnar sig
allt mera tills plåten vräks av taket och
det är fritt fram för stormen att slita lös
följande plåt.

Men många av de brädlador som står
rycken är ut och år in, och behåller sitt
plåttak, blir med tiden lite sneda när
spiror och snedslagna brädor börjar ge
vika inne i ladan. Vinterns snoiga mas-
sor brukar hotfullt tyngta sådana lador
allt mera. Den lutande ladan här intill
som står bredvid Strandvägen i Petalax
har många bilister sett och de har säkert
också noterat ladans allt mera lutande
ställning. När jag fotograferade ladan
i början av januari detta år stod ladan
vackert inpudrad med snö som yrt över
bygden några dagar tidigare. Midvin-
terljuset var nertonat, snön kring ladan
var orörd av både hare, räv och älg. Den
stora vintertystnaden rådde kring ladan
under fotograferingen.

Den gamla och sneda ladan var ett
vackert stilleben i januaridagen. Ett stil-
leben som säkert skulle ha tilltalat en
konstnär med staffli och oljefärger i äldre
tider. Det finns en tilltalande skönhet i
de grånade ladorna och deras förfall. En
påminnelse om tillvarons förgänglighet
då en lada slutgiltigt är dömd att förintas,
genom att rasa samman och multna bort,
eller genom att brännas upp av sin ägare
som ett tack för långvarig tjänst och som
en offereld till jordens många andevä-
sen som alltid uppskattar ett präktigt
och brännhett bål. Elden är inte bara en
förintande kraft. Elden är också en förny-
ande kraft som alltid har spelat en stor
roll i naturens kretslopp.

I och för sig behöver brädladorna inte

brännas upp. Det finns en efterfrågan
på de gamla och väderbitna brädorna
som är sågade av stockar med tättvuxet
virke. Tiden och vädrets makter har
hårdnat brädorna ytterligare. Till holkar
är brädorna ett ypperligt virke som står
sig länge. Sådana holkar nyttjats flitigt av
hålbyggande fågelarter. Och som inred-
ningsvirke är de grånade brädorna både
vackra och eftertraktade.

En annan av de allt snedare lador jag
hållit under uppsikt under de senaste
åren är en liten stock- och brädlada
som envist stått kvar inom synhåll från
Kalajoki å i Nivala. Genom glesa stock-
varv och lika glesa brädor har solen lyst
in under sommarhalvåret och under
vintrarna har snöstormarna spelat fritt
genom ladan. Ladan har varit luftig så
det förslår och förmodligen inte en så bra
hörlada eftersom snön med lätthet piskats
in i ladan även när den varit fylld med
hö. Men kanske bonden haft sin egen
strategi med den ladan och tömt den
redan under vintern innan snön hunnit
smälta och blött ner höet.

Från år till år har ladan lutat allt mera
men hållits samman av plåttaket och de
starkaste stockarna. Senaste sommar för-
svann ladan helt plötsligt utan att lämna
något spår efter sig. Allt var borta och
marken nyplöjd för någon höstgröda.
Plåttaket kördes bort till någon skrot-
insamling medan virket blev ypperlig
spisved i bondens kök. Under vintern har
ladan värmtn storköket i bondgården och
 gjort sin ägare en sista tjänst. Åkern där
ladan stod har förlorat sin karaktär och
är nu bara en åker bland andra åkrar,
inget att fästa sig vid och inget att hålla
under uppsikt medan årstiderna växlar.

En av de lador som tjänstgjort som
tillfälligt fotogömsle för mig stiftade jag
närmare bekantskap med för tre år sedan
när jag smög omkring i skogsrenens mar-

ker i Sievi och Reisjärvi kommuner för
att beskåda skogsrenar och fotografera
dem. Den gamla bräldadan av stora di-
mensioner stod intill en åkerväg mellan
två valldlingar som brutits ur myrmark.
I den ladan har stora höllass körts in varje
sommar genom breda dörrar medan
gräsväxtligheten ännu skördades som
torrhö för gården mjölkkor och uppväx-
ande kalvar.

Utan plåttak och med pärtna för
länge sedan bortblåsta hade den stora la-
dan förfallit och stod och lutade oroväck-
ande mycket för den som ville gömma
sig i ladan för de skygga skogsrenar som
brukade komma ut på valldlingarna
och beta under höstens brunstperiod.
Skogsrenarna hade sitt stråk mellan od-
lingarna strax förbi ladan men de gånger
jag posterade i ladan kom inga skogsre-
nar ut på odlingarna.

Gott om tid hade jag att studera alla
sparrar och brädor som spretade åt olika
håll i ladan. Samtidigt lyssnade jag efter
eventuella ljud som ladan kunde ge ifrån
sig. Som rymligt gömsle var ladan allde-
les bra eftersom öppningar och springor
att fota genom fanns i alla väderstreck.
Men jag kunde inte bli kvitt känslan att
ladan var fallfärdig och kunde rasa ihop
när som helst. Det gjorde den till all
lycka inte medan jag gömde mig i ladan
men nog en tid senare när den helt so-
nika säckade ihop en vindstilla och dim-
mig dag med vattendropparna glänsande
i videbuskagen kring ladan.

Text och foto: Hans Hästbacka

LUNCHMENY

V 11

14.3 MÅNDAG/MAANANTAI:

Helstekt grisinrefile med pep-parsås, klyftpotatis G, L
Forell baddad i wasabigrädde, klyftpotatis L
Spenat-tomatpaj, gräddfilssås L
Bock's lunchburgare / beef /vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Kokonaisena paistettu porsaan sisäfile ja pippurikastike, lohkoperuna G, L
Wasabikermassa haudutettu kirjohi, lohkoperuna G, L
Pinaatti-tomaattipiirakka ja ker-maviljakastike L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

15.3 TISDAG/TIISTAI:

Sirapsgratinerade kåldolmar med gräddsås, lingonsylt och potatis-mos G, L
Stekt lax med kantarellsås, potatis-mos G, L
Spenat-tomatpaj, gräddfilssås L
Bock's lunchburgare / nötkött/ vegetarisk & örtklyftpotatis L
Siirapilla kuorрутettuja kalikää-ryleitä, kermakastike, puolukkahil-lo ja perunamuusi G, L
Paistettu lohi ja kantarellikastike, perunamuusi G, L
Pinaatti-tomaattipiirakka ja ker-maviljakastike L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

16.3 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Grillat broilerbröst med tzatziki, gräddpotatis G, L
Abborrfiler baddad i vitvin, hol-ländaisesås, gräddpotatis G, L
Spenat-tomatpaj, gräddfilssås L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Pariloitu broileriintia ja tzatziki, kermaperuna L
Valkoviinikermissa haudutettuja ahvenfileitä kermaperuna G, L
Pinaatti-tomaattipiirakka ja ker-maviljakastike L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

17.3 TORSDAG/TORSTAI:

Pork Ribs med chilimajonnäs, klyftpotatis G, L
Lax i mandel-citrongrädde, klyft-potatis G, L
Spenat-tomatpaj, gräddfilssås L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Plättar, sylt och vispgrädde L
Pork Ribs ja chilimajoneesi, lohkoperuna G, L
Manteli-sitruunakermissa haudu-tettu lohi, lohkoperuna G, L
Pinaatti-tomaattipiirakka ja ker-maviljakastike L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L
Ohukaisisa, hillo ja kermavaahto L

18.3 FREDAG/PERJANTAI:

Black Angussteak med löksås, rostad potatis G, L
Vitlöksmaksatt räkgryta med dillris G, L
Spenat-tomatpaj, gräddfilssås L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Black Angus paisti ja sipulikastike, paahdetti peruna G, L
Valkospulilla maustettu katkarapupata ja tilliriisi G, L
Pinaatti-tomaattipiirakka ja ker-maviljakastike L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

V 12

21.3 MÅNDAG/MAANANTAI:

Pannbuff med auraostsås, klyftpo-tatis G, L
Kallrökt laxpasta, parmesan L
Batat-tomat-lingsryta med shi-rachsmetana G, L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Pannupihvi ja aurajuustokastike, lohkoperuna G, L
Kylmäsavulohi pasta ja parmesani L
Bataatti-tomaatti-linssipata ja shirachasmetana G, L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

22.3 TISDAG/TIISTAI:

Timjansmaksatt viltskav med potatismos G, L
Stekt gösfé med limesås, potatis-mos G, L
Batat-tomat-lingsryta med shi-rachsmetana G, L
Bock's lunchburgare / nötkött/ vegetarisk & örtklyftpotatis L
Timjamilla maustettu riistikäri-tys, perunamuusi G, L
Paistettu kuha ja limekastike, perunamuusi G, L
Bataatti-tomaatti-linssipata ja shirachasmetana G, L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

23.3 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Ostgratinerad köttfärslimpa med madeirasås, rostad potatis G, L
Stekt lax med tapenade, rostad potatis G, L
Batat-tomat-lingsryta med shi-rachsmetana G, L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Juustolla kuorрутettu mureke ja madeirkastike, paahdetti peruna G, L
Paistettu lohi ja tapenade, paahdet-tu peruna G, L
Bataatti-tomaatti-linssipata ja shirachasmetana G, L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

24.3 TORSDAG/TORSTAI:

Pulled pork med BBQ-sås, klyft-potatis G, L
Stekt forell med örtsås, klyftpotatis G, L
Batat-tomat-lingsryta med shi-rachsmetana G, L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Plättar, sylt och vispgrädde L
Pulled pork ja BBQ-kastike, lohkoperuna G, L
Paistettu kirjoholi ja yrtilokastike, lohkoperuna G, L
Bataatti-tomaatti-linssipata ja shirachasmetana G, L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L
Ohukaisisa, hillo ja kermavaahto L

25.3 FREDAG/PERJANTAI:

Panerad broiler med vitlöksmajon-näs, rostad potatis L
Varmrökt lax med citronsås, rostad potatis G, L
Batat-tomat-lingsryta med shi-rachsmetana G, L
Bock's lunchburgare / beef/vege-tarisk & örtklyftpotatis L
Paneroitu broileri ja valkosipuli-majoneesi, paahdetti peruna L
Lämminsavustettu lohi ja sitruuna-kastike G, L
Bataatti-tomaatti-linssipata ja shirachasmetana G, L
Bock's lounasburger /beef/vege & yrtilohkoperunat L

LUNCH / LOUNAS 11,00 €, LAPSET/BARN (4-12 V 6€)(0-4V 0€) SIS. JÄÄTELÖ/GLASS
BOCK' LOUNASBURGER BEEF/VEGE & YRTILOHKOPERUNAT 13,00€/ BOCK' S LUNCHBURGARE
NÖTKÖTT/VEGETARISK & ÖRTKLYFTPOTATIS 13,00 €

LUNCHEN INKLUDERAR EN VARIERAD SALLADBUFFÉ & VARM HUVUDRÄTT OCH WASA KAFFE/TE, KEX
LOUNAS SISÄLTÄÄ MONIPUOLISEN SALAATTIBUFFETIN & LÄMPIMÄN PÄÄRUUAN JA WASAKAHVI/ TEE, KEKEJÄ

BERNINA®
brother **PFAFF**

Husqvarna VIKING®

Myynti ja huolto
Försäljning och service

HALONEN

Tammipiha-Ekgården

045 6566 659

www.halonen.com

CO-WORKING SPACES AT WASA INNOVATION CENTER

WIC is a hub thriving on discussions, problem solving, and exchanging ideas.

JANNE PERTTU
050 473 4444,
janne.perttu@wic.fi

ENERGIAOMAVARAISUUS, VIHREÄ SIIRTYMÄ JA HIIIVAPAA TULEVAISUUS

Tiedekanava WIC Science Channelin aloittaessa toimintaansa noin vuosi sitten tuli nopeasti selväksi se, millä tieteen ja teknologoiden osa-alueilla tapahtuu tällä hetkellä paljon ja nopeasti. Energiamurros on tutkimuksen, kehityksen ja investointien valossa hyvässä vauhdissa, vaikka paljon on vielä kehitettävää ja haasteet suuria. Yhtä kaikki aihe, joka vielä hetki sitten jakoi mielipiteitä voimakkaastikin, esiintyy nyt maailman geopoliittisen tilanteen vuoksi uudessa valossa.

Tulemme yhteiskuntana suuntaamaan yhä voimakkaammin pois hiilestä ja öljystä energiantuotannossa ja liikenteessä. Vähennämme voimakkaasti fossilisten polttoaineiden haittaa luonolle ja hyvinvoinnilleemme. Emmekä ole tässä yksin. Tiede, teknologia ja kulttuuri ovat suressa roolissa turvallisen ja kestävän tulevaisuuden luomisessa.

Tiedekanavalla on tähän liittyen hyviä uutisia – Suomi, Pohjanmaa ja Vaasanseutu ovat kehityksen kärkijoukoissa juuri

oikeissa asioissa. Iloksemme olemme saaneet kuulla Suomen tavoittelevan merkittävää lisäystä kansalliseen TKI-toimintaan. Olemme saaneet kuulla hienoja puheenvuoroja merkittävien teknologoiden kehittämisestä ja maailmallla arvostetusta osaamisesta sekä esimerkiksi uudesta lähestymistavasta kulttuuriin. Mikä tärkeintä olemme myös saaneet näyttää, miten suunnitelmat muuttuvat toteksi aivan tässä lähellämme ja vaikuttaen suoraan arkeemme. Ja lisää on tulossa.

WIC Science Channel Youtubessa tarjoaa seuraajilleen joka viikko tärkeitä kehitysaskeleita uutisten, selitysten ja haastatteleiden muodossa. Kerromme asioista mahdollisimman selkeästi ja katamme mahdollisimman monipuolisen näköalan tulevaan. Videoitamme on katsottu lähes 30,000 kertaa ja kasvava seuraajamäärä kannustaa meitä jatkamaan! Meillä on leikkisää motto: kolme minuuttia viikossa riittää. Löytyisikö sinulta tämä aika? Palkinnoksi saat mielenkiintoista tietoa ja pysyt kärryllä kehityksestä.

MAAPERÄ

katsaus

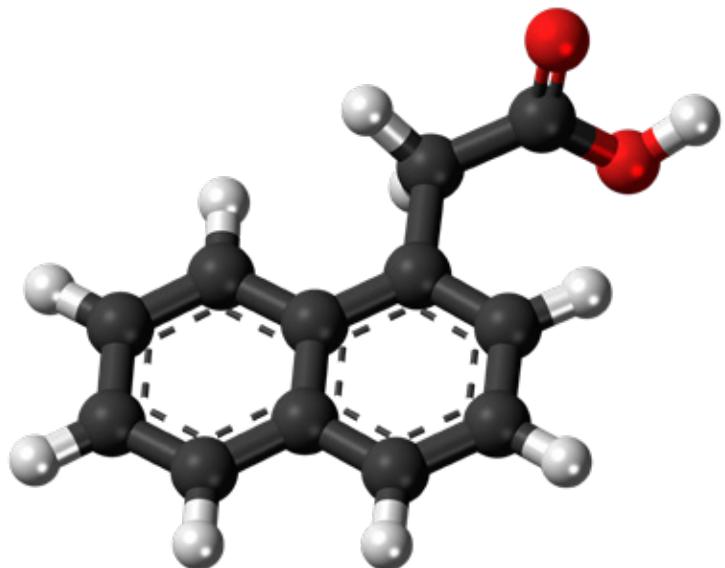
TIEDE uutiset

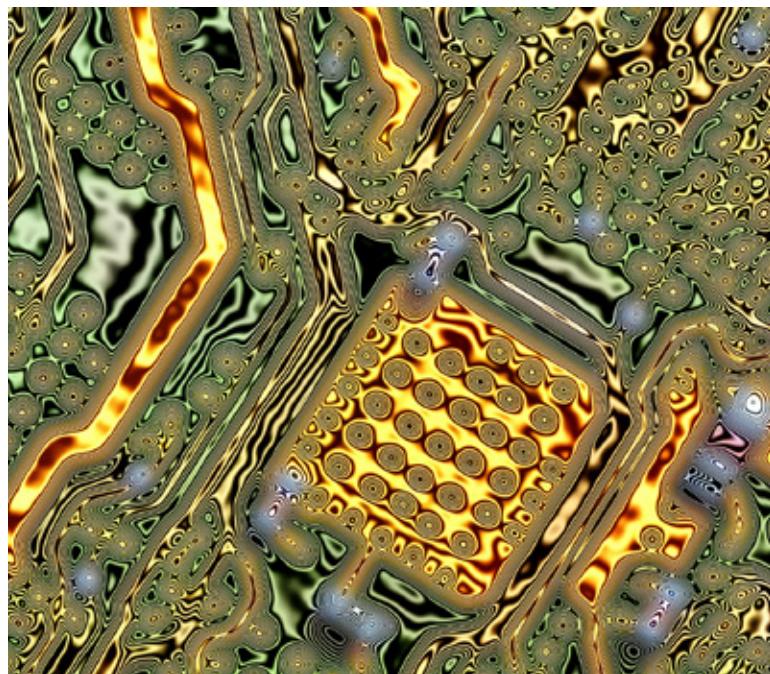

KEMIKALIER HOTAR HORMONBALANSEN MEN OCKSÅ EKONOMiska UTVECKLINGEN

Rätt vanliga kemikalier kan rubba hormonfunktionen hos mänskan. Det finns rätt väldokumenterade undersökningar som pekar på att t.ex. genusutvecklingen störs av små mängder kemikalier i plaster särskilt i form av cocktailer dvs små mängder av olika kemikalier. Det att spermiekvälten sjunkit med upp till 50% de senaste 50 åren i Europa har troligen med detta att göra. Nu har ett team i New York University beräknat samhällskostnaderna för kemikalier som stör hormonbalansen eller hormon funktionen. För Europa uppger studien att summan är lågt räknat 150 miljarder Eur per år. Då har man tagit med i beräkningarna kemikalier i pesticider, plaster och brandskyddsmedel. Summan är 1.2 % av BNP. Alla specialister är ännu inte överens om verkningsarna men alla är överens om att frågan måste studeras vidare. EDC (Endocrine disrupting chemicals) liknar fysiskt mänskans hormoner och kan därför påverka eller imitera

naturliga hormoners funktioner alternativt blockera dem. För att beräkna kostnaderna har man försökt ta i beaktande osäkerheten av att beräkna rätt på samma sätt som internationella panelen för klimatomställningen. Hur som helst så kom teamet fram till att den största påverkan ekonomiskt låg på neurologiska effekter, inklusive nedsatt intelligens. Den summan låg på hela 132 miljarder Eur per år.

SPINTRONICS

Vår nuvarande elektronik bygger helt på transistorer som ger 0 och 1 lägen som alternativ. dvs antingen flyter el (elektroner som skapar fält) eller så flyter ingen el.

Det har länge varit en fråga huruvida denna "gräns" kan passeras eftersom det blir både energikrävande,

tidskrävande och komplicerat att få stora datamängder och beräkningar hanterade. Det stora alternativet som nu utvecklas är kvantdatorer som i stället för antingen var 0 eller 1 kan vara i båda lägena samtidigt. Då sparas enormt med tid och energi. De senaste försöker tyder på att kvantdatorer kan lösa vissa beräkningar på några minuter där dagens superdatorer behöver tusentals år.

Nu kommer en annan metod att också kanske spela en roll. Tekniken bygger på spintronics. Det är en egenskap hos elektronen som nu inte ännu utnyttjas i datorsammanhang.

Elektronen har nämligen ett spin. Vetenskapsmännen förklarar saken så att elektronen kan vara i upp eller ner läge beroende på hur den "spinner" med sols eller motsols. Det betyder att elektronen bär på ytterligare en egenskap som ännu inte utnyttjas – förutom att den rör sitt fält.

Ett team på Duke university uppger nu att man lyckats med att kontrollera spin och sända elektroner över långa avstånd utan ultra låga temperaturer (i praktiken rumstemperatur) som typiskt annars skulle ha behövts.

Det kommer hur som helst att ta en längre tid innan tekniken kan tas i vardagligt bruk i datorvärlden. Däremot har spintronics en massa andra intressanta användningsområden. Varje framsteg i hantering av elektronens spin öppnar vägen för nya företag att lansera lösningar. Även molekyler kan uppvisa "hänhet" dvs att dom kan uppträda som vänster- eller högerhänta och fungera olika beroende på. Alla dessa egenheter väntar på tillämpning.

This Week In Science ↪

21 - 27 Feb 2022

A strange, repeating fast radio burst has been traced to a galaxy just 11.7M light-years away, making it the closest known extragalactic FRB.

The brain waves of a dying person were recorded in detail for the first time, hinting our memories really could be 'flashing before our eyes'.

China's Yutu-2 mission spotted tiny glass spheres on the Moon: potential remnants of past volcanic activity re-melted during meteorite impacts.

New study states the dinosaur-killing asteroid struck during Northern Hemisphere spring, a particularly bad timing for species recovery.

Geneticists have revealed the largest-ever human family tree, outlining 231 million ancestral lineages from 215 populations.

Dogs appear to grieve for their lost canine friends, showing needy or subdued behaviors after the death of another dog in the family.

KUTSU VAASAN POHJOISEN KAUPUNGINOSAYHDISTYKSEN TAPAHTUMAAAN 17.3. BOCK'SILLA

Tule mukaan yhdistyksen tapahtumaan, tapaamaan alueen muita asukkaita ja keskustelemaan alueen tulevaisudesta!

Yhdistyksen tarkoitus on vaalia asukkaiden etuja, ylläpitää asukkaiden yhteenkuuluvuutta ja toimia informaatio-kanavana kaupungin päättäjien suuntaan. Tämä tapahtuma on yritys saada yhdistys relevantiksi ja aktiiviseksi toimijaksi asukkaiden hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

17.3. klo 18:00

Bock's Corner Brewery

EN INBJUDAN TILL VASA NORRA STADSDELSFÖRENINGENS EVENT 17.3. I BOCK'S

Kom med till föreningens evenemang för att diskutera områdets framtid tillsammans med andra som bor på området! Föreningens syfte är att upprätthålla invånarnas sammanhållning och fungera som en informationskanal till stadens beslutsfattare. Detta evenemang är ett försök att omvandla föreningen till en relevant och aktiv upprätthållare av invånarnas välmående.

17.3. kl 18:00

Bock's Corner Brewery

MARITIME SHIPPING: TOWARDS A DECARBONIZED FUTURE.

Anesh Vasudev, project researcher at Vaasa University, gave a presentation last Friday on 'Solutions towards decarbonization of the marine shipping industry', at WIC. The discussion that followed was interesting. Here are the key findings:

-There are active efforts towards cleaner operation of merchant shipping. The International maritime organization (IMO) has set strict regulations on emissions (SOx, NOx), GHG reduction and overall energy efficiency (EEDI/EEXI) targets of the vessel.

-The future of marine propulsion is to diversify. There is no single sustainable solution to cover all onboard energy requirements. A combination of propulsion systems from biofuels, battery electric, solar, wind assisted, etc. are required.

-In the long run, 2050 onwards, there will mainly be electric vessels, synthetic fuels and hydrogen. However, In the transition phase, hybrid systems powered by flex-fuel engines running on clean distillate fuels natural gas, methanol, biodiesel, etc. coupled with exhaust gas after-treatment, are solutions.

-The logistics of maritime shipping needs to be improved. Among many of the discussed solutions, notable ones were inefficiencies in logistics, like situations where the cargo is unloaded only partially. The solution could be anchoring the cargo vessel further away from the dock, and having a fleet of smaller, autonomous ships to pick up the containers instead of having a tugboat dragging the whole ship to the dock. The unloading could also be done "on the move".

VOIDAANKO MAAPALLOA SUOJATA LIIALTA LÄMPENEMISELTÄ TEKNOLOGIALLA?

Maapallon keskilämpötilan nousu on ylittämässä valtioiden yhdessä asetettaman raja-arvon 1,5 astetta esiteollisesta ajasta.

Raja-arvo ylittyy ehkä jo tällä vuosikymmenellä, ja nousun seurauksista saamme jo nyt lukea uutisissa. Kasvihuonekaasupäästöt ilmakehään eivät ole pudonneet riittävän ripeästi estääkseen lämpenemistä. Hiilidioksideja muuttaa myös merien kemiallista koostumusta.

Teoriassa auringon lämpövaikutusta voitaisiin estää aurinkogeotekniikalla - levittämällä ilmakehän keskiosaan valoa heijastavia rikkahiukkasia.

Ilmiö on tuttu luonnosta; Filippiineillä vuonna 1991 tapahtuneen Pinatubo-tulivuoren purkuksen roskat alensivat maapallon keskimääräistä pintalämpötilaa yli vuoden ajan. Mutta kannattaako niin tehdä tarkoituksella?

VAARALLINEN AURINKOGEOTEKNIKKA

Yli 60 politiikan asiantuntijaa ja tutkijaa totesi julkilau- sumassaan äskettäin, että suunnitelmat jäähyttää Maan pintaa ja vähentää

ROBOTIKKASEMINAARIT LYKKÄÄNTYVÄT HUHTIKUUHUN!

Vielä valloilla olevan koronapandemian vuoksi koimme viisaimaksi lykätä seminaarisarjan aloitusta huhtikuuhun puoleen väliin, jotta mahdollisimman moni, jota aihe koskee, pääsee hyötymään seminaarin annista.

globaalın lämpenemisen vaikutuksia koko planeetan mittakaavassa ovat mahdollisesti vaarallisia. Periaatteessa joku toimija voisi jo nyt tehdä niin halutesaan, sillä kansainvälistä sopimuksia asiasta ei ole. Asiantuntijoiden mukaan aurinkogeotekniikan käyttöönottoa ei voida hallita maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisella, kattavalla ja tehokkaalla tavalla. IPCC:n raportin mukaan auringon säteilyvoiman keinotekoisen himmennys todennäköisesti häiritsee monsuunisateita Etelä-Aasiassa ja Länsi-Afrikassa ja voi tuhota sadot ja ravinnon sadoilta miljoonilta ihmisiiltä. Asiantuntijoiden avoin kirje vetoakin maailman hallituksiin, että ne asettaisivat aurinkogeotekniikoille "kansainväisen käytökieltosopimuksen", jolla estettäisiin niiden kansallinen rahoitus, kiellettäisiin niihin liittyvät kokeet sekä patenttoikeuksien myöntäminen kyseisille teknikoille.

WIC Science Channel

ROBOTIKSEMINARIERNA SKJUTS UPP TILL APRIL!

På grund av koronapandemin är vi tvungna att flytta på seminariernas start till mitten av april, så att så många som möjligt som har nyttå av seminarierna kan delta.

KAZURINA HANDMADE

- Uniikkeja käsintehtyjä koruja

Ei kelloa, ei aikaa, ei tilaa - nämä tunteet valtaavat minut, kun luovuuden "flow" saa minut valtaansa. Luomisen ilo, intuutio ja uteliaisuus ovat kaikki osa sieluani ja sydäntäni. Ne ovat korujen tuotantoprosessissa tärkeimmät työvälineeni. Materiaalia pitää haastaa, rajoja rikkoa - vähän ja vieläkin enemmän... Millaisiin ulottuvuuksiin ne minut voivatkaan viedä? Polkuni kasvaa ja levenee, välillä tulee mutkia matkaan, mutta matka jatkuu kohti uusia tavoitteita. Minulla on yleensä alusta alkaen ja myös työn kuluessa selvä visio, jota olen toteuttamassa. Silti lopputulos saattaa yllättää. Tällaisessa tapauksessa on luovuuteni saanut minusta yliotteen ja sen vaikutuksesta voi tapahtua mitä vain.

Katharina Wikholm, korutaiteilija

Katharina Wikholm on syntynyt Ruotsissa, mutta asunut Vaasassa vuoden ikäisestä asti. Käsityö on ollut hänelle lapesta saakka tärkeää. Aina eivät käsityöt ole antaneet toivotua tulosta. Esimerkiksi alakoulussa Katharina sai jatkuvasti huonot arvosanat töistään. Neulominen ja virkkaaminen koulussa eivät vain olleet hänen mieleensä. Mutta kun äiti hankki Katharinalle ompelukoneen, alkoivat käsityöt viehättää todella.

teolla. Punaisena lankana Katharinan kästityötaipaleella ovat uteliaisuus erilaisiin materiaaleihin ja se, mitä niistä voi tehdä. Myös värit kiehtovat Katharinaa.

- Käsityöiden kiehtovassa ja kokeilullisessa maailmassa pahimista virheistä voi syntyä uusia mahdollisuksia, Katharina kertoo työskentelystään.

Työuransa Katharina on tehnyt hoitoalalla. Eläkkeelle jäätyään hän perusti oman toiminimen korutuotantoa varten. Hän on aktiivisesti osallistunut eri myyntitapahtumiin markkinoilla ja messuilla.

Polymeerimassa oli ensimmäinen askel korujen luomisessa. Katharinaa viehätti muotoilumateriaali, missä vain mielikuivitus on rajana.

Katharinan koruissa ainutlaatuus on tärkeää hänelle. Kaikki työt ovat erilaisia ja muodostavat pieniä rajattuja sarjoja. Korujen viimeistely on huoliteltu. Niiden metalliosiin Katharina on valinnut ihostäväällisen teräksen.

Vaikka Katharinalle kokeilu virheiden ja voittojen kautta on paras oppimestari, on hän myös kartuttanut osaamistaan kursseilla ympäri Eurooppaa, missä taitavat opettajat ovat laajentaneet Katharinan koruntekotaitoja.

Inspiraationsa Katharina hakee eri muodoista, väreistä ja luonnosta, mutta myös tapaanmisista ja keskusteluista – ideat saavat alkunsa milloin mistäkin.

Kierrätys ja uusiokäyttö ovat lähiaikoina tulleet mukaan Katharinan töihin yhä vahemmin. Kaikki alkoi itse asiassa vanhasta nahkatakista, josta Katharina päätti leikata palasia, joihin hän sitten alkoi maalata, skannata ja printata kuviointia erikoiskoneella – niin sanotulla sublimatioprintterillä. Uusiokäytön Katharina haluaa ottaa mukaan yhä rohkeammin tuotekehittelyyn.

KatzurinaHandmade-tuotteita on tällä hetkellä myynnissä Bock's Corner Breweryn kyläkaupassa ja kesäisin KvarkenShop-liikeessä Björköön satamassa.

Katharina odottaa innolla tilanteen taas salliessa osallistumista erilaisiin myyntitapahtumiin.

Katso lisää Katharinan töistä instagramista nimellä @kazu53_ Katharinaan voi myös olla yhteydessä sähköpostitse: katharina.wikholm@pp.inet.fi

Avoinna ti-la 12-18
Öppet ti-lö 12-18

Yhteystiedot / Kontaktuppgifter:
ira.mikkonen@bcv.fi, 050-5053507

Ylimartimon Juustola

Herkullisia juustotuotteita! / Smakliga ostprodukter!

Kermajuusto – Gräddost, 14 € / kg

Leipäjuusto - Brödost, 11,80 € / kg

Salaattijuustot – Salladsostar, 4,60 € / kpl/st Mauissa: maustamaton, punasipuli, valkosipuli, rosmariini ja pippuri, chili / I smakerna: naturell, rödlök, vitlök, rosmarin och peppar, chili

Viola Back

Mehuja kuten mummosi ne teki! Riittoisia.

Safter så som mormor gjorde dem! Dryga.

Hilloja / Sylter

Suosittuja keksejä ja siemennäkkileipää
Populära kex och fröknäcken, 5 € / pkt

Kaikki kotikokkailuun Bock's Kyläkaupasta! | Allt åt hemmakocken från Bock's Byabulik!
Kaikki lähiliuotettua! | Allt näproducerat! #SUPPORTYOURLOCAL

Kodial

Luomuvihanneksia jo vuodesta 1988! / Ekologiska grönsaker sedan år 1988!

Ungspotatis

Mixlåda med färdig kryddblandning

9,20 €

Ungsrotsaker

Mixlåda med färdig kryddblandning

9,20 €

Lottas Produkter

Suosittua luonnonkosmetiikkaa! / Populär naturkosmetik!

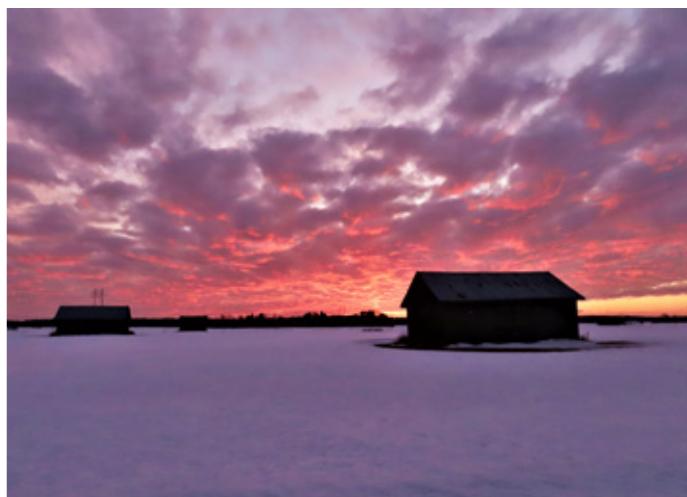
Body butter, huulivoide,
shampoo, pihkavoide
ja paljon muuta! Laaja
valikoima! / Body butter,
läppomada, schampon
kådsalva samt mycket
mer! Brett sortiment!

digitalbum

Julkaisemme viikoittain lukijoiden kuvia digitalbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi

Vi publicerar varenda vecka våra läsares bilder i digitalbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Gertrud Engman, Helsingby. "Solnedgång i mars i Helsingby".

Heikki Hongisto, Vaasa. "Pähkinähakki".

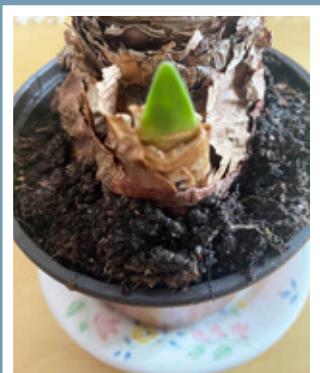
Marianne Gråbbil-Hakkola.

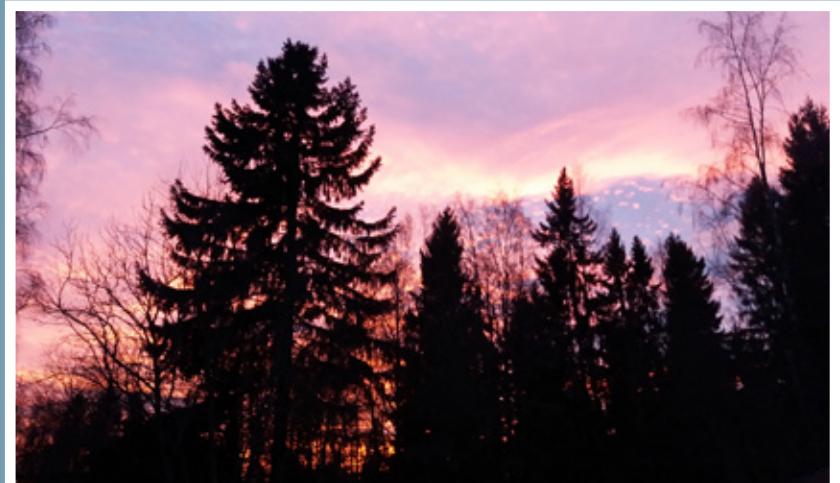
Pirjo Granholm. "Lunta ja jääätä".

Barbro Kuokkanen. "Sydän on mukana".

Mirja Seppälä. "Elämä on olemassa".

Leena Minkkinen. "Taivaan tulet".

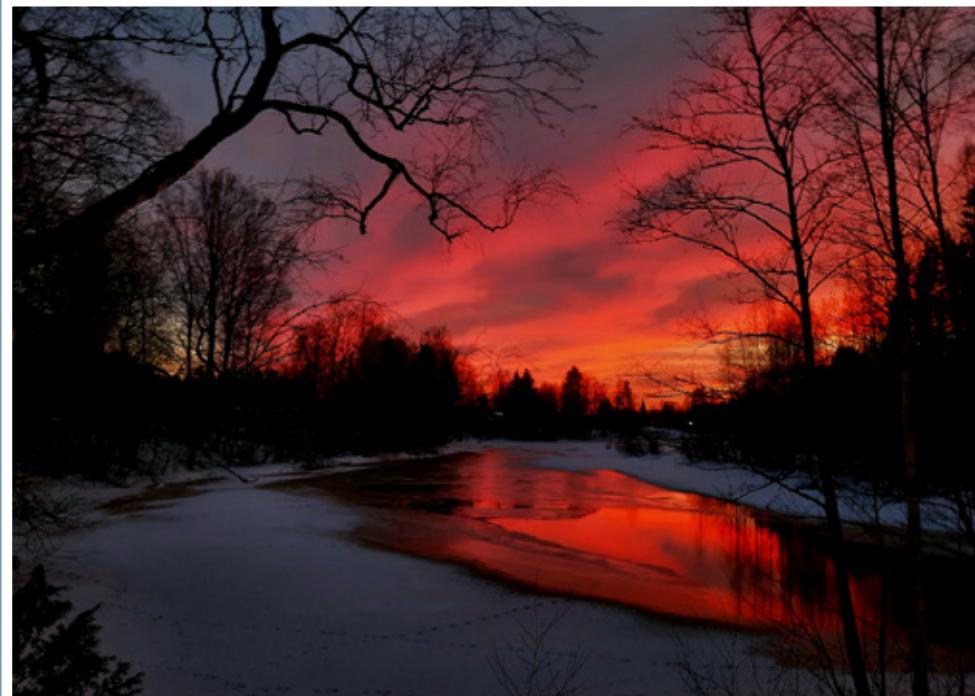
Markus Korpi. "Aamu Kivijärvellä".

Matti Hietala, Vaasa. "Kyrönjoki, Vähäkyrö 5.3.2022".

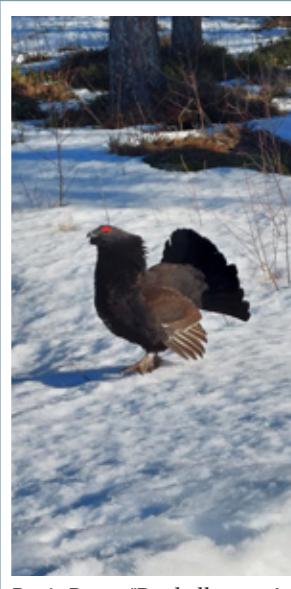
Christian Nylund, Vasa. "Töväder på Vasklot bron i Vasa 28.02.".

Samuli Tyynismaa, Vaasa. "Auringonlasku Alajärvellä."

Cristina Mattsson, Vasa. "Vacker vinterdag i Åminne".

Boris Berts. "Rackelhane på Värlax. 4.3.2022."

Anna-Marja Pensas, Helsingby. "Pronssi ja kultapäivä!"

Kaarina Tuomela, Laihia.
"Upeat ulkoilukelit
koululaisten lomaviikkolla."

Cristina Mattsson Vasa. "Åminne 20.02.2022".

Esa Rönkä, Vaasa. "Komea talvisää. Hieno luitelurata. Missä
luistelijat?"

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:

Dzina Maiseichyk, 050 452 7007

mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Juha Rantala, Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiiliisti. Kampanjlösningar – även mobila.
Ilmoitushinta tekstillä 1,70 Eur/pmm + alv. Annons i text 1,70 Eur/
spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC
media

COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:

UPC
print

OBSERVATEUR

▲ Illan sininen hetki sillalla. Kuvattu Lapualla.
Observateur: Esa Rönkä, Vaasa

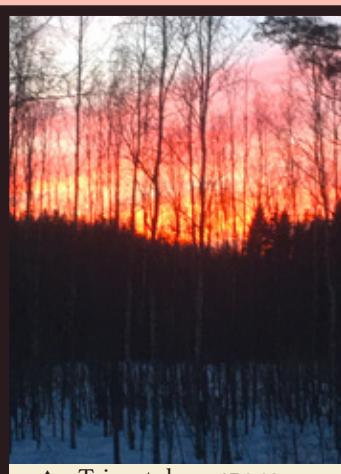
▲ Loistava koivu /
Lysande björk
Observateur: Mari-anne Gråbbil-Hakkola

▲ Fint cykelföre 27.02 på Södra stadsfjärden i Vasa.
Observateur: Christian Nylund, Vasa

▲ Kelkkailukelit mökkitiellä Tottesundissa
Observateur: Raili Bertell, Mustasaari

▲ Taivas tulessa 27.2.22.
Observateur: Tuula Åstrand,
Mustasaari

▲ Vielä jaksaa kukkia
maaliskuussa!
Observateur: Anna-Marja
Pensas, Helsingby

▲ LIUKASTA, hiihtoloma, 2.3.2022 Vaasa
Observateur: Matti Hietala, Vaasa

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffää, luonto- kokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. "Blogga" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 pisti joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euroon arvoisen lahjakortin Bock'sin kyläkauppaan.

Ta en bild och kommentera kort – max 100 tecken – en händelse, ett evenemang, en naturupplevelse, en konstruktion, ett fenomen, ett föremål, ett faktum, - något som med en bild kanske får engagemang till stånd. "Blogga" fram Österbotten!

Sänd bilden och texten per mejl till mega@upc.fi märkt "Observateur".

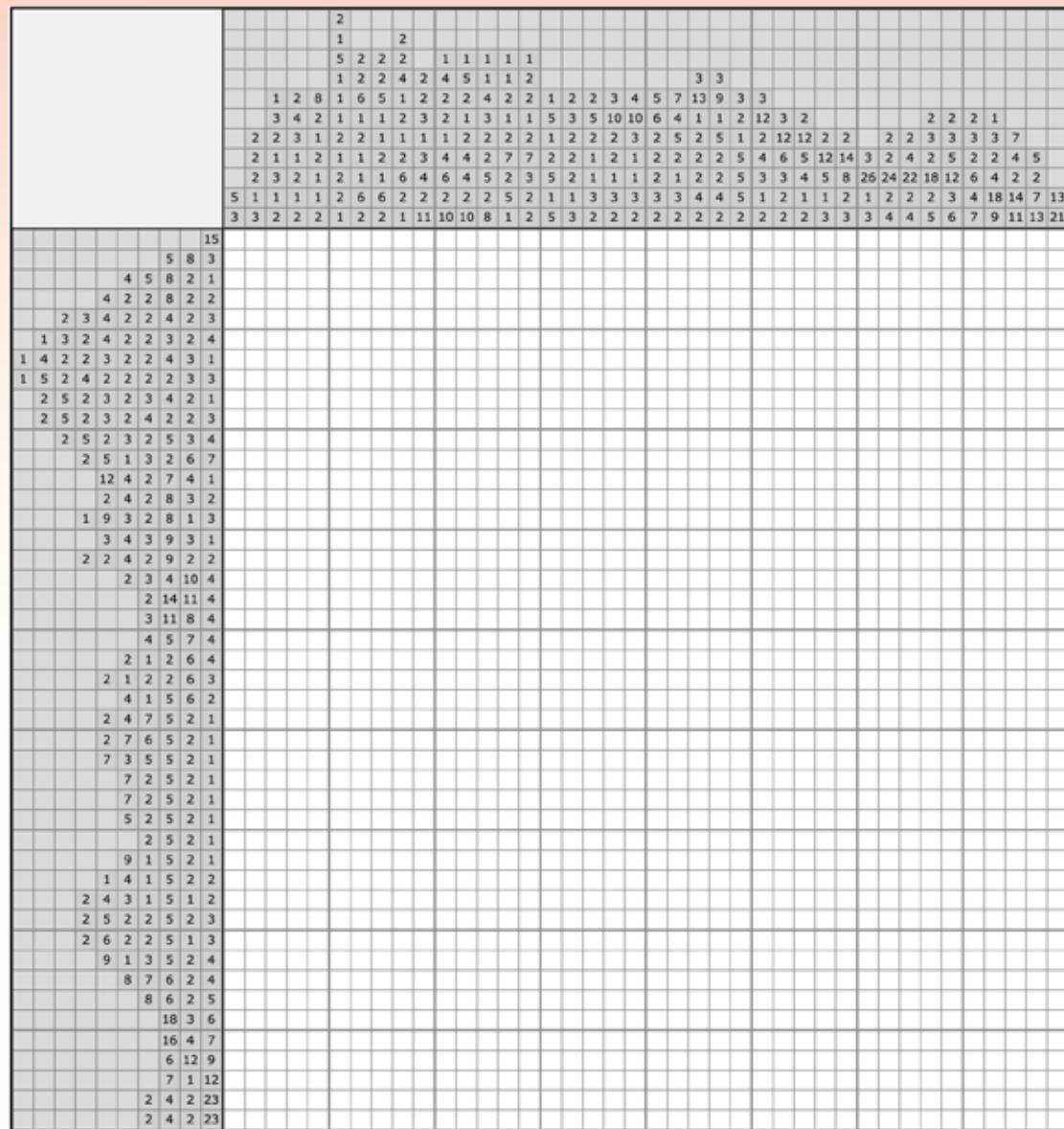
För varje publicerat bidrag genereras 1 poäng vilket motsvarar 1 euro. När 10 poäng samlats, får man ett presentkort värt 10 euro till Bock's byabutik.

SUDOKU - COMICS - JAPANESE PUZZLE

JAPANSKT BILDKRYSS

JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

#1

7	8		4	2			
	2			8	6		
9		3				8	4
1						5	2
9							1
2	4						3
4	3			9		1	
		8	1			9	
			7	3		2	6

#2

1	3	4	5		6		9
				9			
6	9			7	1		
4		3				1	
1						7	
	2				5		4
			1	9			4
			8				
5		7		3	9	8	1

#3

6		9					8
		9				3	1
			5	7			4
	8	4		5			7
	1					8	
4			7		6	1	
8	4			6	2		
1		7				6	
3				7		8	

ZITZ

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

BAZI & MAZI

RATKAISU / LÖSNING

7	8	5	4	2	1	6	3	9
3	2	4	9	8	6	1	7	5
6	9	1	3	5	7	2	8	4
1	7	3	6	4	8	9	5	2
9	5	6	7	3	2	8	4	1
2	4	8	1	9	5	7	6	3
4	3	7	2	6	9	5	1	8
5	6	2	8	1	4	3	9	7
8	1	9	5	7	3	4	2	6

1	3	4	5	2	6	7	9	8
7	2	5	4	8	9	6	1	3
6	9	8	3	7	1	4	2	5
4	7	3	2	5	8	1	6	9
5	1	9	6	3	4	8	7	2

7	6	4	9	3	1	5	2	8
5	8	9	6	2	4	3	7	1
2	1	3	5	7	8	9	4	6
9	3	8	4	1	5	2	6	7
6	7	1	2	9	3	8	5	4

4	5	2	7	8	6	1	9	3
8	4	5	3	6	2	7	1	9
1	2	7	8	4	9	6	3	5
3	9	6	1	5	7	4	8	2
2	5	6	7	4	3	9	8	1

Bock's[®]

MAKE GOOD!

AFTER MANY CUSTOMERS WERE COMING TO US AND ASKED FOR A COLA, WE CAN PRESENT OUR VERY OWN BOCK'S COLA. AFTER A FEW MONTHS DEVELOPING WE HAVE NOW THE PERFECT REFRESHMENT COMBINED WITH NATURAL AROMAS AND A NICE SWEETNESS.

TOIVOTTU BOCK'S COLA ON NYT SAATAVILLA.
BOCK'S COLASSA YHDISTYVÄT LUONNOLLISET AROMIT JA VIRKISTÄVÄ MAKU.

BOCK'S COLA AVAILABLE NOW!